

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu Priekšlikums Padomes regulai par sēklu tirgus kopīgo organizāciju

KOM(2005) 384 galīgā red. -2005/0164 (CNS)

(2006/C 28/12)

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 36. pantu Eiropas Komisija 2005. gada 21. septembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu "Priekšlikums Padomes regulai par sēklu tirgus kopīgo organizāciju".

Birojs 2005. gada 27. septembrī uzdeva Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētajai nodaļai sagatavot Komitejas atzinumu.

Sakarā ar darba steidzamību Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 421. plenārajā sesijā, kas notika 2005. gada 26. un 27. oktobrī (2005. gada 26. oktobra sēdē) nozīmēja BROS kgu par galveno ziņotāju un ar 61 balsīm par un 3 atturoties pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi.

1.1 Komiteja atbalsta jaunas regulas izstrādāšanu, kuras pamatā ir daudzie Regulas Nr. 2358/71 grozījumi. Tomēr Komisijas priekšlikums ir ierobežojošs un tajā ir nepieciešams izdarīt grozījumus. It īpaši, drošības klauzulas piemērošanu nedrīkst ierobežot, to attiecinot tikai uz valstīm, kuras nav PTO dalībvalstis, bet to jāattiecinā uz visām trešajām valstīm.

1.2 Komiteja ierosina atkārtoti iekļaut otro Regulas (EEK) Nr. 2358/71 apsvērumu:

"Uzskatot, ka konkrētu sēklu tirgus īpašo stāvokli raksturo nepieciešamība saglabāt konkurējošas cenas salīdzinājumā ar šīs produkcijas cenām pasaulē; ka ar atbilstošiem pasākumiem ir jānodrošina tirgus stabilitāte un vienlīdzīgs ienākums ieinteresētajiem ražotājiem".

1.3 Komiteja ierosina atkārtoti iekļaut sesto Regulas (EEK) Nr. 2358/71 apsvērumu, paplašinot visu jutīgo produktu loku:

"Uzskatot, ka **attiecībā uz mazizturīgo sēklu ražošanu** ir svarīgi nepieļaut traucējumus Kopienas tirgū, ko izraisa nepieņemamu cenu piedāvājums pasaules tirgū; Līdz ar to šiem produktiem ir jānosaka salīdzināmā cena un papildus muitas nodoklim jāievieš kompensācijas maksājums piemērošanai gadījumos, kad piedāvājuma robežas franko cena ar muitas nodokļiem ir zemāka par salīdzināmo cenu"

1.4 Komiteja ierosina grozīt 7. panta 1. punktu:

Ja importa vai eksporta dēļ viena vai vairāku 1. pantā minēto produktu tirgū Kopienā rodas vai draud rasties nopietni traucējumi, kas varētu apdraudēt līguma 33. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanu, tad tirdzniecībā ar trešajām valstīm drīkst piemērot attiecīgus tirdzniecības pasākumus, līdz šādi traucējumi vai traucējumu draudi ir novērsti.

2. Vispārējās piezīmes.

2.1 Minētais Eiropas Komisijas priekšlikums par sēklu kopīgo tirgus organizāciju (KTO) pārskatīšanu galvenokārt ir paredzēts, lai konsolidētu Regulu (EEK) Nr. 2358/71 vairākkārtēju grozījumu un nesenas KLP reformas sakarā. Tomēr Komisija nonivelē lauksaimniecības politiku sēklu jomā līdz tās primitīvam traktējumam: drošības klauzulas saglabāšana un pieprasījums dalībvalstu starpā nodrošināt statistiskās informācijas apriti.

2.2 Sēklas nedrīkst uzskatīt par vienkāršām lauksaimniecības izejvielām. Tās ir stratēģisks ražošanas faktors ne tikvien lauksaimniecības un lauksaimniecības pārtikas nozaru pielāgošanai, bet arī atbilstības patērētāju vēlmēm nodrošināšanai (produkcijai, kuras sastāvā nav ĢMO (ģenētiski modificētu organismu)). Pēc to ģenētikas un īpašībām sēklām patiesībā ir visbūtiskākā nozīme, nodrošinot tirgus konkurētspēju un atbilstību iedzīvotāju prasībām pārtikas drošības un draudzīguma pret vidi jomā. Sēklu kopīgajai tirgus organizācijai jānosaka ambiciozāki rīcības veidi Eiropas lauksaimniecības produkcijas saglabāšanai, pilnveidošanai un pareizas virzības īstenošanai.

3. Īpašas piezīmes.

3.1 Pārskatot regulu, noteikti ir jāņem vērā Līguma 33. un 34. pants. Minimālā prasība būtu atkārtoti iekļaut Regulas (EEK) Nr. 2358/71 otro un sesto apsvērumu. Eiropas Komisijai ir jāpiesūkst rīcības pilnvaras gadījumiem, kad sēklu tirgus ir apdraudēts, lai nodrošinātu atbilstību Līguma un Eiropas patērētāju prasībām.

3.2 No tiesiskā viedokļa pareizāk būtu veikt attiecīgās KTO produktu uzskaiti, atsaucoties uz 1996. gada Direktīvām 66/401 un 66/402 ⁽¹⁾ par sēklu tirdzniecību, kā arī uz muitas nomenklatūru.

3.3 Komisijas priekšlikumā drošības klauzula, ar kuru Komisiju pilnvaro rīkoties nopietnu traucējumu, kuri apdraud Līguma 33. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanu, gadījumā, ir būtiski ierobežota un attiecināta tikai uz valstīm, kas nav PTO dalībvalstis. Pašreizējie Eiropas Savienības konkurenti attiecībā uz augstu tehnoloģiju produktiem, proti, sēklām visas ir attīstītas valstis (ASV, Čīle, Austrālija, Jaunzēlande u.c.). Visas minētās valstis arīdzan ir PTO dalībvalstis. Drošības klauzulas piemērošanas ierobežošana, to attiecinot tikai uz valstīm, kas nav PTO dalībvalstis, vērtējama kā neatbilstoša.

3.4 Sēklu kvalitāti un kvalitātes kontroli dalībvalstīs regulē Direktīvas 66/401, 66/402, 2002/54 un 2002/57. Arī no trešajām valstīm importētām sēklām ir jāgarantē tieši tāds pats kvalitātes līmenis. Tā kā šis pēdējais jautājums attiecas uz Eiropas Savienības un trešo valstu sarunām par atbilstību, KTO ir jāiekļauj kvalitātes prasība, piemēram, apsvērumu sadaļā.

Briselē, 2005. gada 26. oktobrī

3.5 KTO ir nepieciešams noteikt patiesu atbalsta politiku ražotāju organizēšanai. Sēklu ražošana neizbēgami norisinās sēklu uzņēmuma un lauksaimnieka līgumattiecību ietvaros. Lauksaimnieka — sēklu ražotāja pienākums saskaņā ar 1994. gada Regulu ⁽²⁾ par augu šķirņu aizsardzību ir piegādāt ražu pilnā apmērā uzņēmumam, ar kuru tam ir līgumattiecības. Kopējai tirgus organizācijai būtu lietderīgi atbalstīt lauksaimnieku, kas bieži vien ir bezspēcīgi iepretim uzņēmumiem, organizēšanos, un definēt līguma noteikumu minimumu.

3.6 KTO atbilstoši priekšlikuma 8. apsvēruma mērķiem ir jānosaka līdzekļi statistiskās informācijas apkopošanas nostiprināšanai.

3.7 Komisijai ir jānosaka operatīva procedūra drošības klauzulas īstenošanai. Patiesībā ir ļoti grūti pierādīt, ka pašreizējais imports, ko raksturo zemas cenas, "apdraud Līguma 33. pantā uzskaitīto mērķu sasniegšanu", kā tas aprakstīts Komisijas projektā, vai arī neatbilst Eiropas patērētāju vēlmēm.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ OV P 125, 11.07.1996.

⁽²⁾ (EK) Padomes Regula Nr. 2100/94, 27/07/94 — OV L 227, 01.09.1994